

Minder ongelukken door medicatie voor ADHD?

Waarom dit onderzoek?

In verschillende landen is een positieve associatie tussen ADHD en auto-ongelukken gevonden. De auteurs onderzochten of ADHD-medicatie de kans op een ongeluk verkleint.

Onderzoeksvraag

Is er een associatie tussen het meemaken van een auto-ongeluk en het gebruik van ADHD-medicatie bij patiënten met ADHD?

Hoe werd dit onderzocht?

Er werd gebruikgemaakt van een database waarin geanonimiseerde data van verzekeraars in de Verenigde Staten worden verzameld. Individuen die bij de verzekeraar geregistreerd waren met de diagnose ADHD ofwel die medicatie voor ADHD gebruikten, werden beschouwd als 'patiënten met ADHD' (n = 2.319.450). Gebruik van ADHD-medicatie werd gedefinieerd als het komen inwisselen van een recept voor medicatie. Primaire uitkomst was de relatie tussen het aantal bezoeken aan een spoedeisende hulp vanwege een auto-ongeluk en gebruik van ADHD-medicatie.

Belangrijkste resultaten

De associatie tussen ADHD en auto-ongelukken werd ook in deze database bevestigd (oddsratio 1,49). In periodes waarin patiënten met ADHD medicatie gebruikten, hadden ze significant minder kans op een auto-ongeluk dan in periodes zonder medicatie (38% minder voor mannen en 42% voor vrouwen).

Hoe zal dit onderzoek ons vak veranderen?

Wij zien twee belangrijke implicaties van dit onderzoek. Artsen dienen patiënten te informeren over de gevonden associatie. Daarnaast zal ook de overheid deze kennis mee moeten nemen bij het beoordelen van de rijgeschiktheid, hetgeen in Nederland gebeurt door een onafhankelijk specialist (<https://www.cbr.nl/adhd.pp>). In België is de regelgeving minder eenduidig. Verder vormt dit onderzoek een voorbeeld van hoe *big data* (in deze studie > 2 miljoen patiënten) belangrijke verbanden aan het licht kunnen brengen in de gezondheidszorg. Het onderzoek illustreert echter wat ons betreft ook goed de valkuilen van bigdataonderzoek. Met deze data kunnen we namelijk niet betrouwbaar vaststellen of de patiënten de medicatie daadwerkelijk innamen en of er geen vertekenende factoren meespeelden die het nemen van medicatie en/of het krijgen van auto-ongelukken beïnvloedden. Moeten de data dan nog 'bigger' bekeken worden door meer variabelen mee te nemen in de analyse? Of kan de vraag alleen betrouwbaar beantwoord worden in prospectief gerandomiseerd onderzoek?

LITERATUUR

- Chang Z, Quinn PD, Hur K, Gibbons RD, Sjölander A, Larsson H, e.a. Association between medication use for attention-deficit/hyperactivity disorder and risk of motor vehicle crashes. *JAMA Psychiatry* 2017; 74: 597-603.

AUTEURS

LOT DE WITTE

JURJEN LUYKX

E-mail: l.d.dewitte@umcutrecht.nl

Deze rubriek komt tot stand in samenwerking met De Jonge Psychiater (www.dejongepsychiater.nl).

